

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра образотворчого мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

О. Я. Музика
“ 28 ” Серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВЗ.3.25 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

(шифр і назва дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта. Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Методика навчання образотворчого мистецтва» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник: Побірченко Олена Михайлівна, доцент кафедри образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кафедри образотворчого мистецтва

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва

(підпис)

(Музика О. Я.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Ілюстративний календарний план, альбом		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	3-й, 4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	10 год.	4 год.
		Семінарські	
		28 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		32 год.	63 год.
		Індивідуальні завдання:	
		20 год.	15 год.
	Вид контролю		
	екзамен	екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 42/58

для заочної форми навчання – 11/89

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: здійснення художньо-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання образотворчого мистецтва в школі.

Завдання: ознайомити студентів із теоретичними основами навчальних проблем образотворчого мистецтва (*композиція, форма, колір, простір, об'єм*) та завданнями кожної з них у різних видах художньої діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такою компетентністю:

ФК 4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Очікувані результати навчання:

ПРН 11. Проводити інтегровані заняття, інтегровані тематично-проектні дні (тижні) в закладах освіти та аналізувати їх щодо досягнення мети й завдань, ефективності застосованих форм, методів, засобів і технологій.

3. Мова навчання:

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дидактичні засади методики навчання образотворчого мистецтва у початковій школі.

Тема 1. Образотворче мистецтво з методикою викладання як педагогічна наука. Методи та засоби навчання образотворчого мистецтва у початкових класах.

Тема 2. Урок образотворчого мистецтва у початкових класах. Контроль та оцінка навчальної діяльності учнів на уроці образотворчого мистецтва. Зміст і методика позакласної, позаурочної та позашкільної роботи з образотворчого мистецтва з молодшими школярами.

Тема 3. Зміст і методика формування знань, умінь та уявлень учнів 1-4 класів у галузі образотворчого мистецтва зі навчальних проблем «композиція», «форма».

Тема 4. Зміст і методика формування знань, умінь та уявлень учнів 1-4 класів у галузі образотворчого мистецтва зі навчальних проблем «колір», «об'єм», «простір».

Тема 5. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого в 1-4 класах.

Змістовий модуль 2. Організація практичної діяльності

Тема 1. Малювання з природи предметів умовно-площинної форми.

Тема 2. Методика проведення уроків малювання з природи. Графічне зображення натюрморту.

Тема 3. Змішування кольорів. Закони змішування кольорів

Тема 4. Живописне вирішення нескладного натюрморту (акварель). Уведення техніки «крапкова», «аля-пріма», «лесування», «примакування».

Тема 5. Декоративний натюрморт, виконаний у техніці «колаж».

Тема 6. Методика проведення уроків малювання по пам'яті. Вивчення техніки «акварель із тушшю».

Тема 7. Методика проведення уроків малювання за уявою. «Акватипія», «Монотипія» як художні техніки. Вивчення техніки «малювання нитками».

Тема 8. Малювання птахів і тварин. Методика виконання зображень птахів і тварин у початковій школі. Педагогічний малюнок.

Тема 9. Ілюстративне малювання. Методика проведення уроків ілюстрування літературних творів.

Тема 10. Методика розробки планів-конспектів уроків з образотворчого мистецтва. Створення планів інтегрованих уроків: проведення різноманітних видів художньої діяльності.

Тема 11. Декоративна манера зображення. Орнамент. Народна іграшка.

Тема 12. Український декоративний розпис

Тема 13. Петриківський розпис.

Тема 14. Українська народна писанка.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1.													
Змістовий модуль 1. Дидактичні засади методики навчання образотворчого мистецтва у початковій школі													
Тема 1. Образотворче мистецтво з методикою викладання як педагогічна наука. Методи та засоби навчання образотворчого мистецтва у початкових класах.	2	2	–	–	–	–	2	2	–	–	–	–	
Тема 2. Урок образотворчого мистецтва у початкових класах. Контроль та оцінка навчальної діяльності учнів на уроці образотворчого мистецтва. Зміст і методика позакласної, позаурочної та позашкільної роботи з образотворчого мистецтва з молодшими школярами.	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Тема 3. Зміст і методика формування знань, умінь та уявлень учнів 1-4 класів у галузі образотворчого мистецтва зі навчальних проблем «композиція», «форма».	2	2	–	–	–	–	1	1	–	–	–	–	
Тема 4. Зміст і методика формування знань, умінь та уявлень учнів 1-4 класів у галузі образотворчого мистецтва зі навчальних проблем «колір», «об'єм», «простір».	2	2	–	–	–	–	1	1	–	–	–	–	
Тема 5. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого в 1-4 класах.	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Разом за змістовим модулем 1	10	10	–	–	–	–	4	4	–	–	–	–	
Змістовий модуль 2. Організація практичної діяльності													
Тема 1. Малювання з натури предметів умовно-площинної форми.	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4	
Тема 2. Методика проведення уроків малювання з натури. Графічне зображення натюрморту.	4	–	2	–	–	2	6	–	2	–	–	4	
Тема 3. Змішування кольорів.	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4	

Закони змішування кольорів												
Тема 4. Живописне вирішення нескладного натюрморту (акварель). Уведення техніки «крапкова», «аля-пріма», «лесування», «примакування».	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Тема 5. Декоративний натюрморт, виконаний у техніці «колаж».	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Тема 6. Методика проведення уроків малювання по пам'яті. Вивчення техніки «акварель із тушшю».	4	–	2	–	–	2	6	–	2	–	–	4
Тема 7. Методика проведення уроків малювання за уявою. «Акватиція», «Монотипія» як художні техніка. Вивчення техніки «малювання нитками».	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Тема 8. Малювання птахів і тварин. Методика виконання зображень птахів і тварин у початковій школі. Педагогічний малюнок.	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Тема 9. Ілюстративне малювання. Методика проведення уроків ілюстрування літературних творів.	4	–	2	–	–	2	6	–	2	–	–	4
Тема 10. Методика розробки планів-конспектів уроків з образотворчого мистецтва. Створення планів інтегрованих уроків: проведення різноманітних видів художньої діяльності.	4	–	2	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Тема 11. Декоративна манера зображення. Орнамент. Народна іграшка.	4	–	2	–	–	2	7	–	2	–	–	5
Тема 12. Український декоративний розпис	5	–	2	–	–	3	6	–	–	–	–	6
Тема 13. Петриківський розпис.	5	–	2	–	–	3	6	–	–	–	–	6
Тема 14. Українська народна писанка.	6	–	2	–	–	4	6	–	–	–	–	6
Разом за змістовим модулем 2	60	–	28	–	–	32	71	–	8	–	–	63
Усього годин	70	10	28	–	–	32	75	4	8	–	–	63
Модуль 2												
ІНДЗ	20	–	–	–	20	–	15	–	–	–	15	–
Усього годин	90	10	28	–	20	90	90	4	8	–	15	63

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Малювання з натури предметів умовно-площинної форми.	2	–
2.	Методика проведення уроків малювання з натури. Графічне зображення натюрморту.	2	2
3.	Змішування кольорів. Закони змішування кольорів	2	–
4.	Живописне вирішення нескладного натюрморту (акварель). Уведення техніки «крапкова», «аля-пріма», «лесування», «примакування».	2	–
5.	Декоративний натюрморт, виконаний у техніці «колаж».	2	–
6.	Методика проведення уроків малювання по пам'яті. Вивчення техніки «акварель із тушшю».	2	2
7.	Методика проведення уроків малювання за уявою. «Акватипія», «Монотипія» як художні техніки. Вивчення техніки «малювання нитками».	2	–
8.	Малювання птахів і тварин. Методика виконання зображень птахів і тварин у початковій школі. Педагогічний малюнок.	2	–
9.	Ілюстративне малювання. Методика проведення уроків ілюстрування літературних творів.	2	2
10.	Методика розробки планів-конспектів уроків з образотворчого мистецтва. Створення планів інтегрованих уроків: проведення різноманітних видів художньої діяльності. Складання і оформлення ілюстративного плану-календаря на певне півріччя шкільного навчального року.	2	–
11.	Декоративна манера зображення. Орнамент. Народна іграшка.	2	2
12.	Український декоративний розпис.	2	–
13.	Петриківський розпис.	2	–
14.	Українська народна писанка.	2	–
Разом		28	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Малювання з натури предметів умовно-площинної форми.	2	4
2	Методика проведення уроків малювання з натури. Графічне зображення натюрморту.	2	4
3	Змішування кольорів. Закони змішування кольорів	2	4
4	Живописне вирішення нескладного натюрморту (акварель). Уведення техніки «крапкова», «аля-пріма», «лесування», «примакування».	2	4
5	Декоративний натюрморт, виконаний у техніці «колаж».	2	4
6	Методика проведення уроків малювання по пам'яті. Вивчення техніки «акварель із тушшю».	2	4
7	Методика проведення уроків малювання за уявою. «Акватипія», «Монотипія» як художні техніки. Вивчення техніки «малювання нитками».	2	4
8	Малювання птахів і тварин. Методика виконання зображень	2	4

	птахів і тварин у початковій школі. Педагогічний малюнок.		
9	Ілюстративне малювання. Методика проведення уроків ілюстрування літературних творів.	2	4
10	Методика розробки планів-конспектів уроків з образотворчого мистецтва. Створення планів інтегрованих уроків: проведення різноманітних видів художньої діяльності. Складання і оформлення ілюстративного плану-календаря на певне півріччя шкільного навчального року.	2	4
11	Декоративна манера зображення. Орнамент. Народна іграшка.	2	5
12	Український декоративний розпис.	3	6
13	Петриківський розпис.	3	6
14	Українська народна писанка.	4	6
Разом		32	63

8. Індивідуальні завдання

1. Педагогічний малюнок (100 шт.)
2. Розробка мультимедійного супроводження уроку ОМ

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція обговорення, пояснення, дискусія тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація спостереження тощо), частково-пошуковий метод, метод проблемного навчання, самостійна робота студентів, інтерактивні методи навчання, презентації, метод проектів, розв'язування творчих завдань, специфічні методи тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, перевірка виконання самостійної роботи, підготовка та захист проекту, вирішення проблемних задач творчого характеру, самооцінювання, взаємооцінювання, захист ІНДЗ, екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														ІНД 3	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	34	10	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100 балів - (A)	відмінно	зараховано
85 – 89 балів – (B)	добре	
75 - 84 балів - (C)		
70 – 74 балів - (D)		
60 -69 бали - (E)	задовільно	
35 – 59 балів - (FX)	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34 бали - (F)	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, нормативні документи, ілюстративні матеріали і т. ін.

13. Рекомендована література

Базова

1. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі [навч. посібник]/ О. О. Красовська. – Львів : «Новий Світ 2000», 2013. – 292 с.
2. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навчальний посібник. – К. : Кондор. – 2009. – 200 с.
3. Глинская И. П. Изобразительное искусство : Методика обучения в 1-3 кл. – К. : Рад. Школа, 1978. – 111с.
4. Кузин В. С. Методика преподавания изобразительного искусства в 1-3 классах : Пособие для учителей. – М.: Просвещение, 1979. – 192 с.
5. Кузин В. С. Методика преподавания изобразительного искусства в 1-3 классах : Пособие для учителей. – 2-е изд. – М.: Просвещение, 1983. – 191 с.
6. Бучинський С. Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва.- К.: Рад. Школа, 1981. – 120 с.
7. Грушевицкая Т. Г. Словарь по мировой художественной культуре: Учеб. Пособие для студ. сред. и высш. пед. учеб. заведений / Т. Г. Грушевицкая, М. А. Гузик, А. П. Садохин; Под ред. А. П. Садохина. – М.: Издательский центр «Академия», 2001, - 408 с.

Допоміжна

1. Образотворче мистецтво : навчальний посібник : 2 клас. – К. : СПД – ФО Тернов І.Є., 2013. – 64 с.
2. Трач. С.К. Образотворче мистецтво : альбом для 1 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. К. Трач. – Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2013. – 64 с.
3. Шевченко Н. Т. образотворче мистецтво : альбом для 1 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н. Т. Шевченко. – Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2014. – 72 с.
4. Дятленко О. М. Образотворче мистецтво : альбом-посібник : 1 кл. / Дятленко Оксана Миколаївна. - Тернопіль : ТОВ «Тріада Прінт», 2014. – 58 с.
5. Трач С. К. Образотворче мистецтво : підручник для 1 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. К. Трач, М. І. Резніченко. – Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2012. – 128 с.
6. Шевченко Н.Т. Образотворче мистецтво : альбом для 1кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н. Т. Шевченко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – 72 с.
7. Калініченко О. В. Образотворче мистецтво : підр. для 2 кл. / О. В. Калініченко, В. В. Сергієнко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 144 с.
8. Навчальні програми для загальноосвітніх навч. закл. Із навчанням українською мовою. 1-4 класи. – К. : Видавничий дім «освіта», 2013. -392 с.
9. Шевченко Н. Образотворче мистецтво : робочий зошит для 1 класу / Шевченко Н. – Шернопіль : підручники і посібники, 2012. – 64 с.
10. Климова Л.В. образотворче мистецтво. 1 клас : плани-конспекти уроків / Л. В. Климова, І. В. Ланіна. – Х.: Вид-во «Ранок», 2012. – 80с.
11. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник // Яремків Михайло. – Тернопіль: підручники і посібники, 2009. – 112 с.

12. Сірченко Л. І. Навчи мене малювати! (Альбом № 4 (декоративне малювання) / Л.І. Сірченко. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 56 с.
13. Горошко Н.А. Образотворче мистецтво. 3 клас : альбом-посібник із шаблонами / Н. А. Горошко. – Х.: Вид-во «Ранок», 2014. – 56 с.
14. Горошко Н.А. Образотворче мистецтво. 3 клас : альбом-із шаблонами (до підручника С. К. Трач, М. І. Резніченко) / Н. А. Горошко. – Х.: Вид-во «Ранок», 2014. – 56 с.
15. Мельник В. Декоративний розпис на уроках образотворчого мистецтва. – Тернопіль: Підручники, посібники, 2011. – 64 с.
16. Щербаківські В. М. і Д. М. Українське мистецтво. Вип. I-III / Вадим і Данило Щербаківські; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України; упоряд. Р. Забашта; автор вступ. ст. І. Ходак. – Репринт. вид. – К.: АграрМедіяГруп, 2012. – 336с.
17. Петриківський первоцвіт. Альбом майбутнього художника. 5-й рік життя / Упор.: В.І.Купрієнко, Н.О.Міхіна, І.Б.Корінько та ін.. – Тернопіль: мандрівець, 2014. – 16с.
18. Петриківський первоцвіт. Альбом майбутнього художника. 4-й рік життя / Упор.: В.І.Купрієнко, Н.О.Міхіна, І.Б.Корінько та ін.. – Тернопіль: мандрівець, 2014. – 16с.
19. Кара-Васильєва Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «Великого стилю» / Тетяна Кара-Васильєва, Зоя Чегусова. – Київ «Либідь». – 2005. – 278 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Нормативна база Закони. Положення.
2. www.educaytion.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України
3. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка Бібліотеки ім.. Вернадського